

List do redakcji • Letter to the Editor

Obchód 10 rocznicy otwarcia Kliniki Instytutu Radowego

Szanowny Panie Redaktorze,

W roku jubileuszu 70-lecia Instytutu Radowego chciałabym podzielić się wspomnieniami z obchodu 10-lecia, którego jestem jedynym świadkiem.

W dniu 17 stycznia 1942 r. w 10 rocznicę przyjęcia do Instytutu pierwszego pacjenta Dyrektor Franciszek Łukaszczyk zorganizował uroczyste zebranie pracowników.

Franciszek Łukaszczyk – dyrektor Instytutu Radowego w latach 1932–1956

Uroczystość odbyła się w dużej sali bibliotecznej na parterze przy szczelnie zasłoniętych oknach (wszelkie ze-

brania były surowo zakazane), w godzinach wieczornych, co było możliwe, ponieważ wielu pracowników mieszkało na terenie Instytutu, a większość lekarzy posiadała przepustki nocne (Nachtausweis).

Zebranie rozpoczęło się przemówieniem Dyrektora, który opisał powstanie Instytutu i omówił znaczenie jego ówczesnej działalności. Lekarze wręczyli Dyrektorowi pięknie oprawiony tom odbitek prac naukowych opublikowanych przez Instytut przed wybuchem wojny. Poczynem odbyła się wspólna kolacja, doskonale przygotowana przez personel kuchni (i jak na ówczesne możliwości zaopatrzenie w produkty żywnościowe – obfita).

W zebraniu uczestniczyli:

- prawie wszyscy wówczas lekarze, wśród których pamiętam obecność Józefa Laskowskiego, Haliny Noblin, Jerzego Rutkowskiego, Leona Manteuffla, Jeremiego Świąckiego, Heleny Wolff, Tadeusza Wiczynskiego,
- pracujący jako laboranci studenci medycyny m.in. Stefan Skowroński, Jerzy Puchalski,
- laborantki m.in. Janina Glomska,
- pracownicy sekretariatu i administracji: Irena Nowożyńska (pracująca od 1933 r.), p. Kaniowa, Bronisława Mazurkiewicz.

Uroczystość ta stała się jednym z ważnych czynników utrwalających więzi łączące pracowników z Instytutem i ich wzajemne przyjazne stosunki.

Prof. dr hab. med. Ludwika Tarłowska

Komentarz Redaktora

W czasie niedawnej telefonicznej rozmowy z Panią Profesor Ludwiką Tarłowską na temat obecnego jubileuszu 70-lecia Instytutu Radowego – Centrum Onkologii, dowiedziałem się, że jest Ona ostatnim świadkiem konspiracyjnego obchodu dziesięciolecia Instytutu – podczas okupacji! O tym, że taki obchód przed sześćdziesięciu laty miał miejsce, nikt dotąd nie wspominał. Nawet Pan Profesor Tadeusz Koszarowski – co potwierdziłem w osobnej z Nim rozmowie – nie znał tego faktu (rozpoczął pracę w Instytucie nieco później).

Uprosiłem Panią Profesor o notatkę o wydarzeniach ze stycznia 1942 roku – uznając, że jest to cenny materiał źródłowy do historii naszej placówki. Czytelnikom, którzy zauważyli, że 10 rocznicę obchodzono w styczniu (choć

uroczyste otwarcie Instytutu przez Marię Skłodowską-Curie i Prezydenta RP Ignacego Mościckiego odbyło się 29 czerwca 1932 r.) przypominam, że część kliniczna otwarta została wcześniej, a notatka Pani Profesor ostatecznie potwierdza datę przyjęcia pierwszego pacjenta – 17 stycznia 1932 r.

Z wielką radością mogę też zapowiedzieć czytelnikom naszego pisma, którym nie są obojętne sprawy historii, że otrzymałem od Pani Profesor Tarłowskiej inne, niezwykle ważne i znacznie obszerniejsze materiały źródłowe, które po opracowaniu zostaną przedstawione wkrótce na łamach *Nowotworów*.

Edward Towpik